

PRIHODNOST

**PORABJA
JE V GOSPO-
DARSKEM
INTERESU**

STR. 2

**ŽIVE JASLICE
V ANDOVCI**

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 5. januarja 2011 ☼ Leto XXII, št. 1

Božični knjižni dar 2012

ŠTENJÉ ZA DÜŠO

Dobiti dar je dobro, eške lepša je pa dati. Mogauče so na tau mislili na Slovenskoj zvezi pred 14. lejtami (1998), gda so začnili bralcom novin Porabje pošilati knjižni dar za božič. Na tau nji je nagunčo kolega Ernest Ružič, steri je tau dobro prakso pozno pri Slovencej v Avstriji. Od tistoga mau bralci vsakšo leto dobijo duplinsko številko novin, Porabski kalendar (do predlani Slovenski kalendar) pa eno knjigo, stero je napiso porabski ali prekmurski pisateu.

V letošnjom Porabskom kalendaru, steroga je vküppostavo Karči Holec, bralce pozdravi predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, steri je na konci svojga uvoda napiso, »ka se vsakši den moramo bole boriti za naše narodnostne pravice... vej pa samo tak leko preprečujemo (megakadályoz) asimilacijo.«

V prvom poglavji (fejezet), steromi je urednik dau naslov *Porabje*, Geza Bačič piše o tom, ka vse se je s strani Slovenije napravilo za tau, naj bi se Slovenski daum (hotel pa restavracija Lipa) vöskopo iz krize. Če preštete članek Ernesta Ružiča o tom, kak je v težkij cajtaj (tö) ojdjo v Porabje, te srečali dosta »stari« znančov (Irena Pavlič, Karel Krajcar, Karel Gašpar, Andraž Čabai), steri so tistoga ipa delali za Porabske Slovence.

V drugom poglavji »*Razprave in študije*« leko zvejmjo od

Franca Kuzmiča, ka vse se je godilo po prvij bojni v Parizi, ka so tri slovenske fare (Gorenji Senik, Dolenji Senik pa Števanovci) ostale na Vogrskom. Če ste prešteli knjige, stere ste lani dobili za knjižni dar (Francek Mukič: Vtrgnjene korenjé), preštite, ka v letošnjom kalendaru Marija Kozar piše o materi in maternoj rejči v tej knjigaj. V poglavji *Piše mladi rod* leko dostavse zvejte od orhidej, sterij je zadnje čase dosta po naši izaj tö, in stere trno rada ma Martina Zakoč. Dragica Gašpar je bila na znanstveni konferenci, gde so gučali o tom, kakšne razlike so med generacijami in ka tau pomejni za Slovence, steri živijo zvüna Slovenije. *Ljudje in usode* je poglavje, ste-

ro nam ponüvle kratke zgodbe, štorije, stere bi se le leko z nami (z vami) ranč tak zgodile, kak so se zgodile s pisci. V tom poglavji je par lidi (Ema Sukič, Rozalija Ropoš, Erika Glanz, Marta Sever), steri se vsakšo leto potrüdijo, ka bi kaj napisali za kalendar.

Poglavje *Po dolaj pa bregaj* je letos tenkše, kak je bilau prejšnja lejta. (Leko, ka je gospodarska kriza nej pistila, ka bi se podali na paut?) Če smo do tejsa mau v tom poglavji spoznavali dalešnje rosage pa krajine, letos ostanemo bole blüzi. Lidija Kosi nas pela na Rovačko, v nacionalni park Risnjak, Vera Gašpar pa v lejpe krajine Slovenije (Logarska dolina, Kamniško-savinjske Alpe).

Najbogatejšje poglavje v kalendaru je Literatura. Tü srečamo naše stare znance pisatele, pesnike, kak so Milan Vincetič, Miki Roš, Ernest Ružič, Lojze Kozar. Nauvost toga poglavja je, ka je v njem dosti prevedene (dojobrjnene) literature. Mladi Porabec Dušan Mukič s posrečenov rokav vöodeberer takše bisere vogrske pa svetovne literature, stere je potejm veseldje šteti v domanjoj rejči. Tekstovni tau zapre skromno poglavje *Cerkev v Porabju*.

Na konci kalendara najdemo kakšni 100 strani kejpov o tom, ka vse se je godilo v leti 2011. Kejpe za fotokroniko so poslale vse organizacije, samouprave, društva, šaule.

Porabski kalendar je dobro v

rokau vzeti, kejpi pri mejscej pa pri poglavjih valijo Karčija Holec. Za drugo leto bi mogauče bilau dobro, če bi meli malo vekše (ali ovakše) liture, črke, misliti trbej na starejšje tö, vej so pa ranč uni tisti, steri radi štejo kalendar. Je pa žalostno, ka med pisci ne najdemo niti ednoga porabskoga školnika ali leranco.

Malo več časa za štenjé pa düševnoga pripravlanja nücajo knjige Dušana Šarotarja *Ostanj z menov, düša moja*. Knjige je vödala Založba Franc Franc vküper s Slovensko zvezo v knjižni zbirki Med Rabo in Muro. Kak vse knjige v tej zbirki so te tö naštampane v knjižnoj pa v domanjoj rejči. Za domanjo rejč je poskrbo Milan Vincetič. Lejpa, elegična štorija pripovejda od mladoga Židauva, steri je nazaj prišo iz koncentracijskoga taborišča v Auschwitzu, pa od mlade dekke Ele iz Šalovec. Srečata se na šifti, steri pela lidi po drugoj bojni prauti Kanadi. Sama sta, bojna njima je vse vkrajzela, držino, padaše, daum. Puna sta straja, dapa vüpanja tö. Bistvo romana je srečanje, potovanje (tavanje) pa iskanje. Srečata se dve sorodni düši, steri poveže tau tö, ka sta obadva poznala židovskoga fotografa iz Šalovec, Juliusa Schönauera. Če de njuna paut vküper tadala vodila, vam ne ovadim, zvedli te, če preštete štorijo Dušana Šarotarja.

Marijana Sukič

»Prihodnost Porabja je v gospodarskem interesu«

Lani oktobra je službo generalnega konzula Republike Slovenije v Monoštru nastopil Dušan Snoj. Novemu predstavniku matične domovine delo v diplomaciji ni neznano, saj je bil pred leti pogodbeni veleposlanik v Rusiji. Do nedavnega pa je bil svetovalec predsednika Republike Slovenije Daniela Türka za diplomatska vprašanja. Deloval je tudi kot urednik na področju gospodarskega novinarstva. Nekaj mesecev po prihodu v Porabje smo ga obiskali v prostorih monoštrskega generalnega konzulata in se z njim pogovarjali o prvih vtisih, o možnostih razvoja v gospodarstvu ter predvsem o prihodnosti maloštevilčne slovenske skupnosti na Madžarskem.

»Po dveh mesecih si ne delam utvare, da mnogo vem o Porabju in poznam duh tega prostora. Lahko pa povem, da so za državo, kot je Slovenija, vse zamejske skupnosti enako pomembne. Tudi če so nekatere - na primer na Koroškem ali v Italiji - zaradi zgodovinskih razlogov bolj razvite, ne pomeni, da so bolj pomembne« - je o domnevni zakotnosti Porabja povedal Dušan Snoj. O prednostih pokrajine pa je povedal sledeče: »Kolega István Szent-Iványi, veleposlanik RM v Ljubljani, mi je povedal: prihajaš v zelo lep del Madžarske. In sem ugotovil, da sem morda edini generalni konzul v Evropi, ki ima sedež na sredini nacionalnega parka. Še zmeraj v Monoštru, na drugi strani Rabe, pa se nahaja ena največjih, najbolj perspektivnih tovarn v regiji, to je Opel.«

Novi generalni konzul se zaveda, koliko preglavic povzroča Nacionalni park Ōrség prebivalcem na tem območju. Obenem pa vidi položaj

kot potencial za razvoj: »V nacionalnem parku, kjer ne sme biti poseganja človekovih rok, ne moremo imeti težke industrije, kot so cementarne, železarne in podobno. To so si želeli v

Generalni konzul
Dušan Snoj

preteklosti. Bomo pa imeli moderne industrije, industrije prihodnosti. Pokrajina je idealna za industrijo zdravja. Morajo nastajati turistične točke, vzorčne kmetije, spodbudili bomo tisto, kar imajo slovenska naselja najboljšega. To je avtohtono sadjarstvo, pridelava kmetijskih pridelkov, ti pridelki pa bi

Dušan Snoj z gosti na sprejemu na generalnem konzulatu

se potem prodajali na teh kmečkih turizmih. To bi lahko v Evropski uniji razvili do popolnosti.« Dušan Snoj se vsekakor strinja, da je doseganje teh ciljev možno edino s koriščenjem evropskih sredstev: »Ko v krizi nimate možnosti dobiti denarja v Budimpešti - poznamo razloge -, in

ko se varčuje tudi pri nas v Sloveniji - poznamo razloge -, je treba vzeti denar tam, kjer je. To so evropski skladi. Treba pa se je sprijazniti s tem, da se stvari v gospodarstvu, predvsem pa v Evropski uniji, dogajajo počasi, vendar se dogajajo v prave smeri.«

Generalni konzul meni, da Porabje nima veliko slabših pogojev kot sosednje pokrajine na Madžarskem ali avstrijskem Gradiščanskem. »Dobre ideje je potrebno le spremeniti v neke vrste industrijo s sodobnim marketingom in ustvarjalnostjo. Madžari mi sami govorijo, da so tukajšnji Slovenci iz okoliških vasi najbolj pridni in ustvarjalni ljudje na tem koncu Madžarske.«

Pridne in ustvarjalne Porabce pa po besedah Dušana Snoja nekaj vendarle ovira: »Ko sem prišel v Porabje, sem opazil, da tukaj obstaja morda neka črnogleda mentaliteta. Ta je predvsem posledica železne zavese, režima obmejne kontrole

in nenehne nevarnosti. Ima pa Porabje nenavadno živahno kulturno življenje. Sledeči podatek je za Guinnessovo knjigo rekordov: peščica večinoma slovenskih vasi ima 16 kulturnih skupin.« Generalni konzul meni, da tudi stanje v šolstvu ni tako slabo, kakor to nekateri radi poudarjajo:

»Ko hodim po šolah, otroci razumejo in tudi govorijo slovensko. Na decembrski proslavi na konzulatu so nam lepo peli šolarji iz Števanovcev. Jaz ne verjamem v strašne težave z učitelji, opremo in financami. Seveda so tukaj malce večji problemi kot v drugih pokrajinah, se pa bomo potrudili in jih rešili.«

Dušan Snoj podpira povezovanje porabske in prekmurske mladine, saj so mladi ljudje ključnega pomena za prihodnost vsake skupnosti. »Starejša generacija govori porabsčino, to je lepo. Mlada generacija razume bolj, kot govori slovensko. Problem pa so starši, vmesna generacija, ki je nekako videla prihodnost svojih otrok v madžarskih tovarnah v Budimpešti, Kőrmendü, Sombotelu, pousod drugod, samo ne v Porabju. Ta problem je treba rešiti s tem, da bi otroke najprej motivirali preko tega, da bi na nek način spremljali slovenščino - skozi morda malo bolj dinamične medije. Obstoječi mediji so dobri in so tudi v porabsčini. Morajo pa biti namenjeni tudi otrokom in mladostnikom, morajo biti malo bolj razgibani in ne objavljati le vesti in glasbe za starejšo populacijo.«

Prihod slovenskega kapitala v Porabje bi lahko znatno spodbudil učenje jezika pri domačinih - meni generalni konzul. »Če bi imeli nekaj malih slovenskih obratov, v velikosti kmečkih turističnih objektov, bi lahko zaposlovali mlade slovenske družine. Potem bi to morali nadaljevati z nekim slovenskim podjetjem, ki bi se pridružilo nemškemu, avstrijskemu in ameriškim v monoštrski industrijski coni. To bi bilo mogoče. Vidim interes Pomurske gospodarske zbornice, Pomurje je namreč naravno

zaledje Porabja.«

Dušan Snoj računa tudi na pomoč velikih podjetij iz Slovenije: »To bodo privatna podjetja in ne državna. Prihodnost je namreč v gospodarskem interesu, da se investira v Porabju pri Slovencih. Ne zato, ker so Slovenci, ampak zato, ker so pridni, in ker bo lahko tukaj pridelava potekala z dobičkom. Izdelki bi se lahko prodajali ne le v Ljubljani in Budimpešti, temveč po vsej Evropi. To je ideja, ki mi jo je potrdil tudi kmetijski minister Židan: dajmo ustvariti blagovno znamko 'Slovensko Porabje'.«

Čeprav so časi mejnih kontrol mimo, ima generalni konzul občutek, da Porabski Slovenci še niso zadihali. »Zdaj nimamo več nobene meje nikjer, živimo v času Schengna, v času prostega kroženja ljudi, blaga, storitev. Nikjer ni nobenih carin, nobenih policijskih kontrol. Vidim pa, da obstajajo meje v glavah. Čeprav ni nobene kontrole na meji s Slovenijo, ljudje še vedno raje hodijo v Avstrijo ali Budimpešto.«

Generalni konzul Dušan Snoj bo storil vse, kar je v njegovih močeh, kar se tiče cestne povezave med Gornjim Senikom in Verico, potegoval se bo za stalnega slovenskega župnika v Porabju in podpiral sodelovanje madžarske in slovenske manjšinske skupnosti na obeh straneh meje. »Z vstopom Slovenije in Madžarske v Evropsko unijo smo dosegli nekaj, česar še ne razumemo. Nekaj, čemur bi rekli v fiziki kvantni preskok. Vsak dan pa razumemo nekoliko več, in če delamo v tej smeri - smer je prava -, potem bomo dosegli razvoj Porabja. Ne v dveh-treh letih, morda se bo razvoj poznal že v enem letu.«

-dm-

»V Porabju dobri so ljudje«

Šest let je že minilo, odkar je veliki prijatelj Porabskih Slovencev *Jože Vild* svojo življenjsko pot nepričakovano končal v razstavnem prostoru Slovenskega

je bil tudi pobudnik ustanovitve Društva porabskih upokojencev – članice tega društva so tudi ljudske pevke).

Spominsko razstavo je tudi to-

Obiskovalce je na otvoritvi razstave pozdravil predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem *Jože Hirnök*

doma v Monoštru. Od takrat prirejajo častilci spomina takratnega predsednika Društva upokojencev Murska Sobota razstavo ljubiteljskih slikarjev iz omenjenega društva v vsakem decembru.

Na zadnjem programu Zveze Slovencev na Madžarskem v letu 2011 se je v Monoštru zbralo lepo število obiskovalcev, da bi obeležili obletnico žalostnega dogodka. *Jože Vild* je bil prijatelj porabske slovenske besede in

krat pripravila Likovna sekcija DU Murska Sobota, letošnja zbirko je na kratko predstavil predsednik sekcije *Ernest Bransberger*. Med stvaritvami najdemo številne porabske motive, saj je več del nastalo na lanskim likovni koloniji v Andovcih. »Nekateri so risali *Mali Triglav*, drugi so odšli v dolino iskat motive v gozdu in pri potoku. Jaz sem si našel staro zapuščeno hišo s starim studencem. Tako Andovci kot druge porabske vasi

plaketo *Jožeta Vilda*, ki naj jo dobi posameznik ali organizacija, ki krepi sodelovanje na obeh straneh meje ter proučuje slovenstvo in slovenske korenine. To je neprestano počel tudi *Jože Vild*, saj je bil pomemben in goreč povezovalac, in je prišel v Porabje med prvimi v najtežjih časih prejšnjega družbenega reda. Spodbujal je izmenjavo slovenskih knjig in svetoval Porabcem tudi na šolskem področju. Dal je pobudo za obojestransko izmenjavo literature in razstav. Kakor je bilo povedano, je »živel in dihal za Porabje« in pred šestimi leti tukaj tudi končal svojo pot.

Prvi prejemnik spominske plakete je bilo Društvo upokojencev Murska Sobota, prav zaradi zgoraj omenjenih razlogov in vsestranske pomoči Porabju. Plaketo *Jožeta Vilda* je od predsednika Slovenske zveze *Jožeta Hirnöka* v imenu društva prevzela predsednica *Angela Novak*, ki je poudarila pomen večdesetletnega sodelovanja. Spomnila se je začetkov skupne poti, načrtovanja in tudi tega, kako je *Jože Vild* obšel neprijetnosti in ovire, ki jih je predstavljala železna zavesa. Po njenih besedah se v so-

boškem društvu radi spominjajo prelepih srečanj na kulturnem področju, na vezí, ki jih je nekoč začel tkati prav *Jože Vild*. »Prav gotovo bi si tudi on želel, da to vsako leto nekako obeležimo. In upam, da se bo tradicija nadaljevala. Še posebej je da-

Snoj. Svoj govor je zaključil z mislijo, ki se mu je rodila med obiskom neke monoštrske tovarne: »Niso mi v spominu ostali načrti ali stroji, ker mi je moj spremljevalec v angleškem jeziku povedal: 'Ljudje so tisti, ki predstavljajo razliko

Angela Novak in *Ernest Bransberger* s Spominsko plaketo *Jožeta Vilda*

nes naše veselje, da smo ves trud na obeh straneh meje potrdili s to plaketo sodelovanja« - je izrazila zadovoljstvo predsednica *Angela Novak*.

Razstavo, ki vsebuje poleg prizorov iz kmečkega življenja, porabskih motivov in tihožitij iz narave tudi kakšne bolj abstraktne stvaritve, je odprl generalni konzul RS v Monoštru *Dušan*

in se brez ljudi nič ne more zgoditi.«

Po besedah generalnega konzula so torej podobne spominske razstave priložnosti za to, da malo razmislimo o dobrih ljudeh. In nenazadnje: večina najboljših prijateljev Porabskih Slovencev prihaja prav iz Prekmurja.

-dm-

SLOVENSKA ZEMLJA V PESMI IN BESEDI

Varaške pa Števanovske ljudske pevke ZSM so 17. decembra bile pozvane na dolgo paut. Na

Avstrije, Vogrskoga, Hrvačkoga, Nizozemske, Amerike, Kanade! Tau je velka čast za vse

pobudo *Marije Rituper* spunile željo organizatorja *Radia Slovenija* pa Slovenske zveze,

Odprtja *Vildove* spominske razstave so se udeležili tako Madžari kot Slovenci

tudi porabske slovenske pesmi. Njemu v spomin so Ljudske pevke iz Monoštra (pod vodstvom *Marije Rituper*) zapele najprej dve porabski ljudski pesmi, na koncu dogodka pa še »hvalnico Porabju« z naslovom »V Porabju dobri so ljudje«, besedilo katere je napisal pokojni *Jože Vild* (ki

so polni motivov za slikarje« - nam je zaupal predsednik *Bransberger*. Slike na razstavi z oljno ali akrilno tehniko je naslikalo 10-12 aktivnih ljubiteljskih umetnikov društva.

Zveza Slovencev je na pobudo Društva upokojencev Murska Sobota ustanovila Spominsko

Radii Slovenija v Ljubljani se je večer v 20. vöri začnila živa oddaja na zaključni prireditvi projekta SLOVENSKA ZEMLJA V PESMI IN BESEDI z naslovom »Za gorami...« Slovenske pesmi s svoje krajine je zapojevalo petnajset skupin pa posameznikov od *Talajnskoga*,

pevke pa pevce! Pod vodstvom *Marije Rituper* so Števanovske ljudske pevke nota pokazale pesmi Na brejgi trnina pa *Igrala* je *Forgošova* banda, *Varaške* ljudske pevke pa *Oča* so mi kupili pa *Mam'ca* moja, pustaj me po vodo. Veseli pa srečni smo leko, ka so porabske ženske na

etak se tē lejpe porabske pesmi tū leko vrtijo po cejlom svejti. Za spomin so si zaslóžile CD vsej tej pesmi. Vsejm ženskam iz Porabja, stere so se vzele za tau velko poslanstvo, se lepau zavalimo za vse trójde.

Klara Fodor

OD SLOVENIJE...

Predsednik državnega zbora postal Gregor Virant

Poslanke in poslanci so na ustanovni seji za novega predsednika državnega zbora v tretjem poskusu izvolili prvaka Liste Virant Gregorja Viranta. Na tajnem glasovanju je namreč prejel 52 glasov, njegova protikandidatka Maša Kociper (Pozitivna Slovenija) pa 38 glasov. Viranta so podprli v Listi Virant, SDS, SLS, DeSUS in NSi, Mašo Kociper pa v Pozitivni Sloveniji in SD. Za kandidaturu Viranta so se v poslanskih skupinah Liste Virant, SDS, SLS, DeSUS in NSi odločili potem, ko v prvih dveh krogih glasovanja poslanke in poslanci niso uspeli izvoliti predsednika parlamenta.

Državni praznik samostojnosti in enotnosti

V Sloveniji je 23. decembra 1990 potekal plebiscit, na katerem se je prepričljivo večina volivcev odločila za samostojno državo, rezultate pa so razglasili tri dni kasneje, zato je 26. december postal državni praznik samostojnosti in enotnosti. Osrednji govornik na osrednji proslavi, ki je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani, predsednik ustavnega sodišča Ernest Petrič, je spomnil tudi na 20. obletnico sprejema ustave. Po Petričevem mnenju so mnogi v Sloveniji prepričani, da »imamo dve pravni državi, eno za kurje tatove, ki končajo obsojeni pred sodiščem, in drugo za tiste, katerih zgodbe pred sodišči trajajo leta in leta in se ne končajo«. Petrič je nato nadaljeval, da smo sami odgovorni tudi za to, da je privatizacija tako rekoč čez noč ustvarila milijonarje in hkrati vrgla na cesto tiste, ki so pošteno delali za skromen zaslužek. Petrič se je dotaknil tudi aktualnega političnega dogajanja in dejal, da bo nova vlada, pa tudi celotna politična elita pred izjemno težko in izjemno pomembno odgovornostjo. Po njegovem mnenju bo namreč potrebno zavedanje, da je za zagotavljanje temeljnega nacionalnega interesa - blagostanja in socialne varnosti ljudi in varnosti države - potrebno sodelovanje vseh dejavnikov in odpovedi na vseh ravneh.

Murska Sobota

LIKOVNI SVET DVEH UMETNIKOV DVEH GENERACIJ

Oživiljeni portreti je naslovila Irena Brunec Tebi razstavo v Galeriji Pomurskega akademskega centra, bolj znanega pod kratico PAC. V sosednji in prvi soboški zasebni galeriji Robin pa skice

Maistra Vojanova, spominska plošča Martina Luthra in druga. Razstava je vredna ogleda.

V prvi zasebni galeriji Robin, kjer je imel prvo razstavo akademski slikar Ignac Meden, za

Oživiljeni portreti, razstava akademske kiparke in slikarke Irene Brunec Tebi v galeriji PAC

in osnutke razstavlja akademski slikar Franc Mesarič.

Irena Brunec Tebi je edina Prekmurka/Sobočanka, ki je končala na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost študij kiparstva in slikarstva. Doslej je imela prek 20 samostojnih razstav in sode-

njim pa karikaturist Anton Buzeti, se z deli manjšega formata – skicami in osnutki predstavlja akademski slikar *Franc Mesarič*. Na zelo dobro obiskani otvoritvi razstave je priznani slikar starejše generacije povedal, da so prikazana dela nastajala

Akademski slikar Franc Mesarič in njegove skice in osnutki v zasebni galeriji Robin v Murski Soboti

lovala na več kot 90 skupinskih. Tokrat se predstavlja z dvajsetletno portretno dejavnostjo, in sicer je pripravila zelo pisan izbor, v katerem so zastopane vse slikarske tehnike in portretiranci različnih starosti. Med kiparskimi deli so spominska plošča Primoža Trubarja, kip Rudolfa

daljše časovno obdobje, dela za razstavo pa je izbral sam. Kot smo omenili tudi v Porabju, je Franc Mesarič z dvema slikama sodeloval na razstavi Fotorealizem Vzhodno od raja v Muzeju Ludwig v Budimpešti.

ER

NA KRATKO

Slovensko drójštvó v Mosonmagyaróvári je pod vodstvom predsednika Vendela Bočkora letos 17. decembra svetilo vkúper, gda so njim števanovski mlajši lejpi, veseli zadvečerek pripra-

vilí. Folklorna skupina ZSM pod vodstvom Marije Rituper pa Anice Salai ob spremljavi harmonike Borisa Velnera je gorstapila s spletom »Demo na gostúvanje«, pevski zborček pa pod vodstvom Eve Kukor z božičnimi pesmimi. Slovenci s svojimi držinami – bilau ji je kaulek štirideset – so bili vsi zadovoljni pa srečni. Vójpajo, ka drúgo leto eške več Slovincov dobi volo za programe drójštvá, stero je kumar lani na konci leta začnilo delati.

Kejp: Anica Salai

Drúštvo upokojencov v Ivanovci na Goričkom je 18. decembra melo predbožične svetke pa je slobaud djamalo od staroga leta.

Zvójn svetešnjoga pozdrava predsednice Angele Novak so starejši občani pozdravljeni bili s porabskimi pa goričkimi plesi, stero je pod vodstvom Dragice Kolarič pa ob spremljavi harmonike Borisa Velnera veselo zaplesala Folklorna skupina upokojenk ZSM, Duo Fodor ZSM pa zašpilo dve kratke igre avtorja pa režiserja Mikija Roša. Porabske ženske so za veliko poštenjé vzele pozvanje, dvorana se je té zadvečerek napunila s porabsko rečtjav, plesi pa karažnostjov.

www.porabje.hu

Žive jaslice v Andovci

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci pa Manjšinska samouprava Andovci zdaj že štrto leto organizirata žive jaslice (élő betlehem) v Andovci. Zdaj že vejn več kak dvajsti lejt

Andovski živi betlehem

tauma, gda smo si tak zmislili, ka vaščanom na konci leta napravimo veški božič, aj se vküper leko veselimo božiči, šteri je eden najvejši pa najlepši svetek za nas. Nega vejm od tauga lepšoga, kak gda cejla ves vküper pa čaka, naj se narodi Jezuš. Dugo lejt smo samo eden mali krispan meli v dvorani, dapa kak vsigdar, zdaj smo si tō na tejm zmišlaval, ka bi eške leko

hem. Tauma je zdaj štiri lejta nazaj. Na začetki smo meli težave, zato ka sploy nika gvanta smo nej meli za kralje, za Marijo, za sv. Djaužefa. Zdaj že vejn več kak dvajsti lejt

name, ka te zdaj baude, gde se petdvajsti kil mesa speče. Gda sem njim pokazo krūšno peč, je tō nej dosta baukše bilau za nje. Tau sta prajla, ka sta v tašoj peči eške nikdar nej pekla, ne vejta, kak se v njej mesau peče. Dosta časa zmišlaval nej bilau, mesau sta notra v peč sklala, pa bau ka bau. Te čas so

ka si je poglednemo, se slišijo svete pesmi, pa nej samo s cd-na, liki v živo tō. Za tau se pa leko zahvalimo pevskomi zborčki KUD Budinci, šteri zdaj že tretjo leto nastopa pri nas, gda mamō žive jaslice. Leko povejm, ka brezi njij bi te večer naj biu taši, kak je biu zdaj, dapa tau samo tisti

Büdingske dekle so popejvale božične pesmi

Dapa od leta do leta je baukše bilau, zato ka vsigdar več gvanta smo dali zašiti. Zdaj smo že samo hlače sprosil od Büdinčarov, šteri so si te dali zašiti, da so pri nas lani sfalili pastirge, pa oni so nam prišli na pomauč.

Letos smo v šestoj vōri začnili našo prireditev z živimi jaslicami, dapa mi, Andovčani smo že cejli den tam bili pri

drügi vanej krispan postavili pa okinčali, zato ka je že kmičica začnila gartüvati. Par minutov kak bi šest vōra bila, smo gotovi bili, leko bi prajli, ka vse je fiksum fertig bilau, kak bi tau Fiškališ Joška pravo. Pastirge, krali, Marija, sveti Djaužef so že vsi gorazravnjeno samo na tau čakali, gda si leko v betlehemsko štalico stanejo. Mesau, Baugi hvala, se je tō speklo, piti na stauli bilau, tak ka rejsan smo leko »štartali«. Zdaj že štrto leto mamō žive

sedemdeset lidi zna, šteri so tam bili.

Potejm smo v toplo dvorano šli, gde sta nas že küjara z žmano večerjov čakala. Leko povejm, ka tašo dobro pečeno mesau sem eške nikdar nej djo kak te, v tejm je njima vejn eške Baug malo tō vcujpomago. Eške prvin kak bi se nadjeli, sta dva Djaužina začnila špilati na svoje inštrumente pa napravla dobro razpoloženje (hangu-lat). Njima se posaba moram zahvaliti, zato ka sta zdaj že

Kūjara pri indašnjoj peči v stari domačiji

napravli, aj vanej, drugi tō vidijo nika z andovskega božiča. Tak smo te začnili pet mejter šurki adventni vejnec delati, dapa tau je že pri Porabski domačiji bilau na dvauri. Ranč tisto leto je tau bilau, gda so Budinčarji prvič prej k nam prišli pa so z božičnimi pesmimi olepšali naš program. Na drügo leto smo si tadala zmišlaval, ka bi leko eške nika tašo meli, ka v Porabji eške sploy nej bilau, pa tak je te prišla ideja, ka napravimo živi betle-

domačiji (kuči). Že rano zraznka smo zakürili v peč, aj se do večera prostori segrejejo. Mesau pa vse, ka je vcuj valaun k večerji, ranč tak dva küjara, Emila Mešiča pa Ferina Trifusa sem mogo pri čajti vō zvoziti, nej ka bi lüstvo lačno domau šlau. Najvejšo presenečenje (meglepetés) je zato za küjara tau bilau, gda sta zvedla, ka nejmamo peč, gde bi mesau leko spekli. Samo sta gledala z bejlím

Dobro si je bilau malo sestv v Hiši rokodelstva

jaslice, dapa eške itak je fejst zanimivo (érdekes) za lidi. Istino, tau je tašo kak krispan, ka se postavi na božič v vsakšom daumi. Zdaj pri nas brezi tauga več božič nej božič če nejmamo živi jaslic. Med tejm,

drügo paut tak prišla k nam špilati, ka sem je tisti den pauzvo. Baug naj vama plača, mi pa špricer damo za šenki, pa nej samo njima, liki vsakšoma, šteri drügo leto pride k nam na andovski »sveti večer«.

Karči Holec

... DO MADŽARSKE

S 1. januarjem 2012 bo začel veljati protikadilski zakon

Uvedbo zakona o prepovedi kajenja, ki bo začel veljati s 1. januarjem 2012, je vlada povezala z močno protikadilsko kampanjo, ki jo je prejšnji teden odprl državni sekretar za zdravstvo Miklós Szócska. Kampanja opozarja na negativne posledice kajenja, kajti podatki so več kot alarmantni. Na Madžarskem vsakih 18 minut umre nekdo zaradi neposrednih posledic kajenja, letno pa umre kakih 30 tisoč ljudi zaradi posrednih posledic tobaka. Kadi skoraj 38 odstotkov odrasle moške populacije in 23 odstotkov žensk. Posamezni kadilec pokadi letno več kot 2 tisoč cigaret.

Po zakonskih predpisih se po 1. januarju ne bo smelo kaditi v zaprtih prostorih v javnih inštitucijah, v restavracijah, hotelih, lokalih. V primeru šolskih in zdravstvenih inštitucij pa niti na dvorišču.

Uvedbi zakona bo sledilo 3-mesečno tolerančno obdobje, ko se kršitev zakona še ne bo sankcionirala. Potem se lahko posameznik kaznuje s 50 tisoč forinti, inštitucija pa tudi z do dva milijona forinti.

Parlament je sprejel volilni zakon

Po novem volilnem zakonu, ki ga je parlament sprejel 23. decembra, bo imel le-ta po naslednjih, enokrožnih volitvah le 199 poslancev. Znižalo se bo število volilnih okrožij s 176 na 106. Merodajno vodilo pri oblikovanju volilnih okrožij je bilo, da bi imelo vsako okrožje okrog 75 tisoč volivcev. Ob 106 individualnih poslancev bo v parlamentu 93 poslancev s strankarskih list. Volilno pravico bodo imeli tudi zamejski Madžari z dvojnim državljanstvom, ki bodo volili le strankarske liste.

Ugodni mandat naj bi dobile v parlamentu tudi narodnosti na Madžarskem, ki lahko - ob strankah - postavijo državno listo. Ugodnost zanje pomeni, da potrebujejo podporno izjavo le 1 odstotka volivcev, ki so se prijavili v manjšinske volilne imenike. Če bi šlo na volišče 50 odstotkov volivcev, bi manjšinska lista potrebovala 10.000 glasov za mandat.

Od Müre (skurok) do Črnoga mordja

Ta paut mi je dosta dala

»En človek, en čun, eno veslo,« je o svoji pauti, stero je naslavilo Po rekaj do zvezd, zapisalo v svojem prvon pisanji na spletni strani, in dodal: »Že in da svejta me je vleklo, pa nikak nej šlau. Ali me je nej pistila mati ali kesnej žena, ali je časa nej bilau. Zdaj sem svobodan, nejga nikših zavor (fék). Bi me radi pitali, zakoj man sekiro? Nesem jo vlaškin (olarskim) ciganon v zahvalo za dobro izdolbeno korito pred petdesetimi leti. V njem je moja mama mejsila krüj in je ške zdaj brezhibno. Če že pridem do ta, ške malo porinem do Črnoga mordja, ka vidim, če je rejsan tak črno.«

Dušan Kovač iz Bakovec je nūco skurok pau stoletja, ka je spuno svoje mlesče senje, pa se je s kanujom (kenu) odpravo na paut po Müri, Dravi in Donavi. Tau, ka bi vido, če je Črno mordje rejsan tak črno, njemi je nej gratalo, zatau ka so njemi malo pred koncom poti vkradnoli čun. Prekmurec, star 59 lejt,

veslača, nekdanjoga državnoga reprezentanta, Štefana Vargo, aj njemi pokaže, kak se spoj veslo (evezō) drži in vesla z njim: »Nabavo sem si kanu, takšen bole

Dušan Kovač

turističen, domače prekmuske firme Roto. V takšom čuni moreš klečati, ge sem pa sejdo, tak kak tau delajo ovak v kajaki. Samo kanu ma samo eno veslo, zatau sam se odlaučo za té čun. Nejssem želo biti hiter, nejssem meu sile, ges sem šču v meri pogledniti vse, ka se je godilo na vodej pa v okolici rek.«

Na obali Dune

pravi, ka de drügo leto postavijo piko na in opravo ške zadnji tau poti po Romuniji.

»Že gda sam v šauli zvedo, ka je Müra del Podonavja, san si pravo, ka mo se gnauk v žitki s čunom odpravo do Črnoga mordja. Te sem že brodo, ka za tau ne nūcaš dosta pejnec, pauleg toga pa se v vodej ne moreš zgibiti,« na pitanje, ka ga je potegnolo, ka se je lotiu toga podviga, povedo človek, šteri je komaj lani proso izkušnega

Dušan se je na paut odpravo 15. juniuša. Pauleg čuna je s sebov vzeu samo neka gvanta za preoblejčti se, šator, prenosni računalnik, fotoapar, dosta vodé pa devetdeset evrov: »Pripravljen sem biu na asketski žitek. Na tau, ka mo spau v šatori, bole na samom. Samo dvakrat sem prespau v rednom kempingi. Nemam preveč rad, če je na küpi dosta lidi, dapa tau ne pomejni, ka nemam rad družbe. Največ sem se srečavo z ribiči, šteri so

me večkrat nahranili, mi ponūdili pečene ribe, kakši špricer ali kavo.«

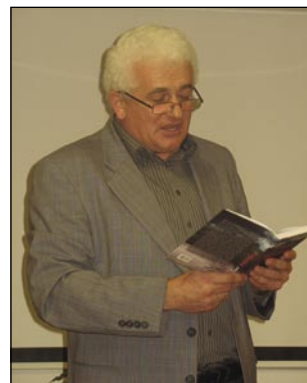
Na den je preveslo od 40 do 50 kilometrov in vsakši den spozno nauve kraje pa nauve lidi. Najbole žmetno je bilau, gda je fudo vöter, ka je biu čun léki, pa ga je te fejst zanašalo. Na 1400 kilometraj, ka jih je po trej rekaj napravu v mejseci pa pau, ga je najbolj očarala Müra, »predvsem té falat v Međimurji, med Hrvaško in Madžarsko, je rejsan lepau ohranjeni. Bogati sta živalski in rastlinski svejt. Žabe so tako reglale kak te, gda sem mlajši biu. Z bobrom (hód) sva se neka časa vozila eden ob drugom. Rejsan je tau bilou pravo doživetje.«

Dosta je bilo zanimivih dogodkov in srečanj, še sreča, ka so bar eni, sicer bolje rejdk, tüdi s kejpi zabeleženi na interneti, zatau ka so njemi lopovi v Bolgariji vkradnoli tüdi računalnik z zapiski in vse kejpe, za ka je Dušani tüdi najbole žau. Na blogi je 6. avgusta napiso: »Dokumente pa opremo sem vodotesno zapro. Ške po vodau skočim do bližnoga stüdenca, te pa se odpravim na paut. Tri minute so bile zadosta, ka so mi vkradnoli dokumente, prenosni računalnik, zapiske, kable za fotoapar, neka pejnec.« Ob pomauči avstrijske ambasade v Sofiji je daubo začasni pasoš in se v menje kak enom dnevi z busom pripelo nazaj v Slovenijo. Gda zima miné, de se pa eden den samo v čun vseu, mogauče zdaj s kakšim pajdašom, pa se odpelo po vodej proti Črnomi mordji. Nauvi kanu, ka njemi ga je firma Roto dala v dar, že čaka na njega.

»Ta paut mi je nikaj nej vzela, dosta mi je dala. Spremejno sem se, daubo sem drügi pogled na žitek. Gda sem veslau, sem meu dosta cajta, tak se mi je tü pa tam zdelo, kak če bi vödišo s svojoga tejla. Popolno svobodo leko človek doživi samo v stiki z naravo, « je za konec ške raztomačo Dušan Kovač.

Prekmurska kalvarija

Na Lucijino se je predavalnica Knjižnice Dániela Berzsenyija v Sombotelu napolnila z obiskovalci. Urednik revije Pannon Tükör Imre Péntek se je namreč pogovarjal z zgodovinarjem dr. Lászlóm Gönczem ob izidu nje-

Avtor je na večeru prebral odlomek iz svojega romana

informacije o obdobju, ki nas v Srednji Evropi odločilno opredeljuje še danes (avtor se sprašuje tudi o možnih posledicah današnjih kriznih časov). Poudarja, da je delo fikcija, postavljena v zgodovinske okoliščine in podprta z dejstvi iz prevratnih časov. (Večina podatkov temelji na nadsto intervjujih, ki jih je avtor posnel v Prekmurju. Lik Berte je na primer »zgneten« iz štirih pogovorov s potomci Židov.) Prostor literarnega dogajanja je multikulturn, multietničen in tudi multikonfionalen. Glede trpljenja zaradi vojne pa seveda razlike med narodi ni bilo – poudarja László Göncz. (Preko misli partizanke predstavlja avtor tudi stališče osrednjeslovenskih krogov.) Ustvarjalec pa poudarja, da sovraštva med prekmurskimi Slovenci in Madžari pravzaprav nikoli ni bilo, to je napihovala le visoka politika.

Pisatelj se vrača k tradicionalnim pripovednim tehnikam, svoje delo pa določa kot roman ljubezni. Ta občutek namreč presega vse sovraštvo in prepire. V knjigi je vseskozi čutiti zoperstavljanje izjavam o kolektivnih krivdah: niso vsi Židje krivi, niso vsi Madžari grešni in tudi med Nemci se najdejo pošteni ljudje. Slednje ugotavlja Berta na poti iz Auschwitza v rojstno pokrajino, kjer najde izropano hišo in edino le psa. Glavna junaka knjige, zaljubljenca, se več nikoli ne snideta, László Göncz se je v romanu zavestno izogibal srečnemu koncu. Nekateri bralci pa pravijo, da po branju romana še naprej čutijo napetost, kakor da ni katarze. Prekmurski pisatelj pa ne želi nadaljevati zgodbe, saj predstavlja čas hladne vojne in železne zavese že popolnoma drugačne zgodovinske okvire. Roman Kálvária pomeni predvsem predstavitev vojnih časov v krogu prekmurskih Madžarov, usoda katerih je na Madžarskem manj znana. Je pa tudi spodbujevalec kulture sožitja, ki je v mnogobarvnem zahodnopanonskem prostoru edina možna pot v prihodnost.

Obmejni prostori v času miru bogatijo ljudi, med vojno pa lete spremenijo v zveri. Kakor je na literarnem večeru povedal László Göncz, je želel s sredstvi leposlovja bralcem predati tudi

Silva Eöry

Porabje, 5. januarja 2012

-dm-

OTROŠKI

MRAVLAK LEJKI

V velkom mravlinjeki je bilau dosta mravel. Depa, ednoj mravli je v tistom mravlinjeki nej dobro bilau.

»Ge sam nej mravla! Ge sam moški! Ge sam mravla, nej pa mravla. Ge sam mravlak Lejki. Pa zato, ka neškem mravla ostanoti v etom mravlinjeki, dem ge po svejti vcejlak po svoje,« je strauso svojo mravlečo glavau.

Pa je tak tō bilau. Mravlak Lejki je odišo na svoje.

Lejkijovo mravlišče

Lejki je na svojoj pauti po svejti brodo vsefele. Brodo je od vsega tistoga, ka je vsikši den vido. Brodo je od vsej tisti, ka ji je na nauvo spozno. Brodo je od tistoga tō, ka njemi je vcejlak samau prišlo v njegvo mravlečo glavau.

Pa je tak tisti den, o sterom gučimo, tō brodo. Brodo je o svojom domanjom mravlišči. Brodo je o tistom mravlišči, iz stero-ga je odišo. Odišo pa je zatoga volo, ka je škeu živeti vcejlak po svojom. Naš mravlak Lejki se je dola stavo. Nej zatoga volo, ka bi trūden grato. Samo zatoga volo, ka so se njemi njegve tenke mravleče noge same od sebe stavile. Tak je zdaj mravlak Lejki stau pri ednom starom peni pa je samo tak stau.

»Škem naprej titi ali nej? Škem tadale po svejti ojditi vcejlak po svojom ali pa nej?« se je spitalo pa je nej vedo, kak aj bau tadale.

Pogledno je pen. Pomalek je nanga splezo. Gori na peni je pogledno kauli sebe. Povidlo se njemi je, ka je vido. Za levo je biu lejs. Na njegovj pravoj strani je bila visoka trava. Tam zmejs med travo pa lejsom pa je paut bila.

»Ja, tau mesto se mi trno vidi. Leko bi povedo, ka bi na tom mestu leko biu moj daum,« tak je povedo sam sebi.

Pa kak si je tau povedo, se je k deli kcuju vzeu. Po dugi dnevaj, tednaj pa mejsecaj je mravlak Lejki začno delati. Ka je začno delati? Vej pa svoj nauvi daum. Začno je delati svoje mravlišče. Depa, kak se je k deli kcuju vzeu, je na nika gor prišo. Gor je prišo, ka un tau ne vej. Un ne vej mravlišča naprajti. Kak prvo, tau je nigdar nej delo. Kak drugo, za mravlišče delati dosta mravel trbej.

»Ja,« si je zdejno. »Škeu sam si naprajti svoj nauvi daum. Škeu, depa, néde. Niške ne more prajti, ka sam nej volé pokazo,« se je mravlak Lejki zgučavo san s seuv.

Eške dobro, ka ga je niške nej vpamet vzeu. Takši guč je nej najbolje čeden gé. Depa, naš mravlak Lejki vsigdar srečo ma. Gda se je tak zgučavo, je v peni edno trno drauvno pa globko lūknjo najšo. Nut se je potegno. Ranč takša je bila, kak so lūknje v mravliščaj.

»Na, dun sam nauvi daum sebi najšo. Iz njega vō mo ojdo po svejti vcejlak po svojom,« si je eške povedo pa že sladko spau.

Pa tak je bilau tō. Niške pa ne more prajti, ka več nema dauma. Edni si ga naredijo, drugi pa srečo majo, ranč tak, kak naš mravlak Lejki.

KOTIČEK

Miki Roš

Bili smo »betlehemeške«

Na Gornjem Seniku na pobudo gornjeseniške slovenske manjšinske samouprave obujajo stare običaje, tako v vasi

različne obleke, na glavah pa smo imeli »kučme«. Namazali smo si obraze. Eden od nas je imel okrog vratu obešene

prišo«. Pokazali smo jaslice domačim in smo prosili dar za Jezusa. »Jezus se je naraudo, v jaslicaj leži. Nema gvan-ta, nema črejvle, pomagajte to siromaško dejte.«

Ljudje so nas z veseljem sprejeli. Dobili smo denar in so nam ponudili sok in pecivo.

Zahvalili smo se in za slovo smo želeli družinam vesele božične praznike. Po poti smo prepevali božične pesmi. Utrujeni, ampak z radostjo v srcih smo se vrnili domov.

Mislimo, da moramo ohranjati stare šege, običaje, saj nas ljudje lepo sprejemajo.

**Učenci 7. razreda
DOŠ Gornji Senik**

hodijo »betlehemeške« (božični koledniki).

Letos smo hodili mi, učenci sedmega razreda. Oblekli smo

jaslice. Hodili smo v vasi od hiše do hiše. Ko smo vstopili v hišo, smo pozdravili, potem pa smo peli pesem »Z neba je

Šolska božična prireditev na Gornjem Seniku

20. decembra se je telovadnica DOŠ Jožefa Košiča v celoti napolnila, še na hodniku je bilo veliko ljudi. Lepo okrašena okna, bleščeče božično drevo,

s prazničnimi temami, videli prikaz božičnih običajev, pevski zbor je ob instrumentalni spremljavi zapel lepe božične pesmi. Program je bil v dveh

Božično obdarovanje učencev je podprla s 40.000 forinti Zveza Slovencev na Madžarskem, za podporo se tudi preko časopisa lepo zahvaljujemo.

Zahvaliti se moramo tudi trem slovenskim manjšinskim samoupravam, ki so ob božiču finančno podprle našo šolo: slovenska manjšinska samouprava na Gornjem Seniku s 50.000 forinti, dolnjeseeniška s 40.000 forinti, sakalovska pa s 10.000 forinti. S tem denarjem smo kupili tonerje za fotokopirne stroje in barvnega tiskalnik.

praznična dvorana in sijoči otroški obrazi so čakali obiskovalce. Lepo je bilo videti cele družine, skupaj s starimi starši, ki so radovedno in ponosno pričakovale nastope svojih otrok. Nastopilo je vseh 64 učencev, nekateri v različnih vlogah, za vse starše pa je najlepši trenutek seveda videti lastnega otroka na odru. Program so sestavljale recitacije, zapete pesmi, dramatizacije, instrumentalni vložki in ples. V uro in pol trajajočem programu so gostje lahko slišali veliko pesmi

jezikih. Tako učenci kot učitelji so si zaslužili pohvale.

Ob koncu prazničnega programa so vsi učenci dobili darila.

V imenu naših učencev in učiteljev želimo vsem bralcem časopisa Porabje srečno 2012!

DOŠ Gornji Senik

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PIŠČALKARJEVA AMINA, RIS., 10.20 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.25 PALČEK SMUK IN ZVEZDE, RIS., 10.40 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, OTR. ODD., 10.45 NOČKO II.: ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV, 11.00 MAKS. DAN. NAN., 11.30 GLASBENA ŠOLA, 12.00 POROČILA, 12.05 OKUS IRANA: ISFAHAN, DOK. SER., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 SLOVENCI V ITALIJI, 16.30 BABILON.TV, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 UTONILO JE SONCE, MLAD. NAD., 18.35 BALI: O, NE, IZGUBIL SEM SE!, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB: PLES JE ŽIVLJENJE, 0.15 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 0.55 POSEBNA PONUDBA, 1.20 DNEVNIK, 1.50 SLOVENSKA KRONIKA, 2.00 VREME, ŠPORT, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

PETEK, 06.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.20 DOBRO JUTRO, 14.05 GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR, 14.30 OSMI DAN, 15.05 ČRNO-BELI ČASI, 15.20 SINOV DVEH NARODOV - VELIKANI NAŠEGA PROSTORA: MILAN RAKOVAC, DOK. ODD., 15.55 KNJIGA MENE BRIGA, 16.25 NORDIJSKO SMUČANJE: NOVOLETNE SKAKALNA TURNEJA, 18.50 JIMMY BARKA EXPERIENCE, POSNETEK KONCERTA, 19.20 RED FIVE POINT STAR, POSNETEK KONCERTA, 20.00 ZGODBE V ŠTIRIH JEZIKIH, DOK. ODD., 20.50 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 21.40 ČONA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.10 MIT KLEMENTA JUGA, DOK. ODD., 0.00 RED FIVE POINT STAR, POSNETEK KONCERTA, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

***

SOBOTA, 07.01.2012, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: AJKEK IN MOZAIK, 7.20 BINE: OBDAROVANJE, LUTK. ODD., 7.45 NOČKO: ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV, 7.55 STUDIO KRIŠKRAŠ: POSEBEN DAN, 8.40 RIBIČ PEPE: ALI KAKADUDUJI LETIJO, OTR. NAN., 9.00 IZ POPOTNE TORBE: BRM, BRM, 9.20 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.05 VDOTIKU ZVODO: POLNA LUNA, AVSTR.-NEMŠ. NAN., 10.35 POLNOČNI KLUB: PLES JE ŽIVLJENJE, 11.50 SLOVENIJA V LETU 2011, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 BILO JE ..., 14.45 BUTEC NA VEČERJI, FR. FILM, 16.05 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.25 NA VRTU, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 OLIVJIA, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ. NAD., 20.25 BOLNIŠNICA GOLNIK, DOK. SER., 21.00 PADČEK, AM. FILM, 22.55 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.30 KULTURA, 23.40 MARCHLANDS, ANG. NAD., 0.30 OZARE, 0.35 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

SOBOTA, 07.01.2012, II. SPORED TVS

7.20 SKOZI ČAS, 7.30 SLOVENCI V ITALIJI: BREZ MEJE, 8.05 KNJIGA MENE BRIGA, 8.25 POGLEDI SLOVENIJE, 9.50 POSEBNA PONUDBA, 10.20 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 12.45 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 13.20 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 14.30 LONDONSKI VRTILJAK, 15.00 ŠPORTNI IZZIV, 15.45 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 16.30 SINOV DVEH NARODOV - VELIKANI NAŠEGA PROSTORA, 17.00 VEČER ANDREE BOCELLIJA V CENTRALNEM PARKU, 18.25 39 STOPNIC, ANG. FILM, 20.00 KONCERT OB PODELITVI NOBELOVE NAGRADE ZA MIR 2011, 20.50 FESTIVAL SLOVENSKEGA ŠANSONA 2011, 22.00 BOKS: DENIS SIMČIČ - TOMAS ADAMEK, 23.15 SOBOTNA GLASBENA NOČ: VLADO KRESLIN, KONCERT, 1.25 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 3.10 ZABAVNI INFOKANAL

***

NEDELJA, 08.01.2012, I. SPORED TVS

6.40 KULTURA, 7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKA ODDAJA, 9.55 NEDELJSKA MAŠA, PRENOS IZ ŽUPNIJE DRAVLJE, 10.55 PRISLUHNI MO TŠINI, 11.20 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NA ZDRAVJE!, 15.10 PRVI IN DRUGI, 15.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 16.00 NAICA - SKRIVNOSTI KRISTALNE JAME, KANADSKO-MEHIŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 17.00 POROČILA OB PETHI, VREME, ŠPORT, 17.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 18.40 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 MISIJA EVROVIZIJA, 22.00 INTERVJU: PROF. BOGOMIL FERFIJA, 22.50 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 0.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.15 INFOKANAL

NEDELJA, 08.01.2012, II. SPORED TVS

7.30 SKOZI ČAS, 7.40 GLOBUS, 8.15 IMAGO SLOVENIAE - MOŠKI KOMORNI ZBOR IZ BOLGARIJE: PRAVOSLAVNA GLASBA, 9.00 DISKO ČRVI, KOPRODUKCIJSKI FILM, 10.20 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 12.45 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 13.20 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 14.25 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 15.05 TURBULENCA, 16.00 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL, 16.30 NOVOLETNI KONCERT Z DUNAJA, DIRIGENT MARISS JANSONS, 19.10 SLOVENCI PO SVETU: 60 LET SLOVENSKE IZSELJENSKE MATICE, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 21.25 OBLIKA Z RAZLOGOM, DOK. FELJTON, 21.55 VODA - VIR ŽIVLJENJA ALI DOBIČKA?, DOK. ODD., 23.20 POROČNIK IN KURAT, 23.30 KOT KAKŠNA ŽIVAL SE POČUTIŠ, KO SI ZALJUBLJENA?, KRATKA TV-IGRA, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

***

PONEDELJEK, 09.01.2012, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 6.25 UTRIP, 6.35 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BALL, RIS., 10.20 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 10.35 BACEK JON, RIS., 10.40 IZ POPOTNE TORBE: BRM, BRM, 11.00 POLNA HIŠA ŽIVALI, IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 11.30 SPREHODI V NARAVO, POUČNA ODDAJA, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.55 NA LEPŠE, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROSKA, 15.45 PRVI IN DRUGI, 16.00 INTERVJU: PROF. BOGOMIL FERFIJA, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 DUHOVNI UTRIP, 17.40 POGLED NA ..., 17.55 UTONILO JE SONCE, MLAD. NAD., 18.35 POKEC, RIS., 18.40 PALČEK SMUK IN ZVEZDE, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME,

SPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 UMETNI RAJ, 23.35 GLASBENI VEČER, 23.35 ROK GOLOB: PLANET ŽIVLJENJA (ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, 0.05 ANJA BUKOVEC, TONE POTOČNIK IN SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA), 1.05 DUHOVNI UTRIP, 1.20 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.40 INFOKANAL

PONEDELJEK, 09.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.15 DOBRO JUTRO, 14.15 RED FIVE POINT STAR, POSNETEK KONCERTA, 14.50 ZGODBE V ŠTIRIH JEZIKIH, DOK. ODD., 15.40 SOBOTNO POPOLDNE, 17.00 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 17.35 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 17.50 DOBER DAN, KOROSKA, 18.25 GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 REMBRANDT IN JAZ, NIZOZ. NAD., 20.50 NA UTRIP SRCA - KONCERT WALDBÜHNE 2011, 22.10 BELI TRAK, AVSTRISKO-NEMŠKI FILM, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 10.01.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 POLI OLI, RIS., 10.20 PENELOPA, RIS., 10.25 PINGVI - PINGVIN, RIS., 10.30 ANČINE NOGICE, RIS., 10.40 STUDIO KRIŠKRAŠ: POSEBEN DAN, 11.25 IZ POPOTNE TORBE: SVET ANIMACIJ, 12.00 POROČILA, 12.05 PRVI IN DRUGI, 12.20 UMETNI RAJ, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.35 STUDIO CITY, 14.30 BABILON.TV: POKRIVALO, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KNJIGA MENE BRIGA, 16.05 OKUS IRANA: ISFAHAN, DOK. SER., 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.00 UTONILO JE SONCE, 18.30 MINUTE ZA JEZIK, 18.40 TIMI GRE, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 21.00 BESEDE ONKRAJ VIDNEGA, DOKUMENTAREC MESECA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 GLOBUS, 23.35 IZGUBLJENI POSNETKI DRUGE SVETOVNE VOJNE, DOK. SER., 0.20 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.35 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 0.50 DNEVNIK, 1.20 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL

TOREK, 10.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.50 DOBRO JUTRO, 13.35 GLASBENA ODDAJA, 14.55 BILO JE ..., 16.10 PRISLUHNI MO TŠINI, 16.35 BOLNIŠNICA GOLNIK, DOK. SER., 17.05 NA VRTU, 17.30 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 GLASNIK, 18.30 SLOVENSKE VODNI KROG, DOK. ODD., 19.00 KOMBO ZLATKA KAUCIČA, POSNETEK KONCERTA, 19.25 RED FIVE POINT STAR, POSNETEK KONCERTA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 MUZIKAJETO: PESMI ŠPANSKIH JUDOV, GLASBENA ODDAJA, 20.35 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 21.00 LOVEC OBLAKOV, SLOVENSKE KRATKI ANIMIRANO IGRANI FILM, 21.15 LORNI MOLK, BELGIJSKI FILM, 22.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 11.01.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARČI HLAČEK: V ZRAKU, RIS., 10.35 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 10.45 RIBIČ PEPE: ALI KAKADUDUJI LETIJO, OTR. NAN., 11.05 ZLATKO ZAKLADKO: OD SOČE NA FORT HERMAN, 11.20 ENID BLYTON - PUSTOLOVŠČINE, 12.00 POROČILA, 12.05 BESEDE ONKRAJ VIDNEGA, DOKUMENTAREC MESECA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.25 DUHOVNI UTRIP, 14.40 ČRNO-BELI ČASI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.20 GLOBUS, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 TURBULENCA, 18.00 ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA: AVTO, MLAD. NAD., 18.35 PENELOPA, RIS., 18.40 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 BROWNINGOV PREVOD, ANG. FILM, 21.35 NA SONČNI STRANI ALP, SLOV. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.35 TURBULENCA, 0.05 ZDRAVNIČIN DNEVNIK: MOŠKI SO NAJBOLJŠE ZDRAVILNO, NEMŠ. NAD., 0.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

SREDA, 11.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.30 DOBRO JUTRO, 13.15 NAICA - SKRIVNOSTI KRISTALNE JAME, DOK. ODD., 14.10 BIATLON - SV. POKAL, 15.50 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 17.20 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 ODBOJKA, LIGA PRVAKOV: BUDVANSKA RIVIJERA - ACH VOLLEY LJUBLJANA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 LONDONSKI VRTILJAK, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 ŠPORT, 22.00 SLOVENSKE JAZZ SCENA: BIG BAND RTV SLOVENIJA IN LUCIENNE LOŇČINA, 22.45 MARKO HATLAK IN SKUPINA FUNTANGO, POSNETEK KONCERTA Z GRADU GERWERKENEGG V IDRJI, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTAK, 12.01.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MAMA MU IN VRAN, RIS., 10.20 RISANKA, 10.25 ALEKS V ČUDEŽNEM VRTU, RIS., 10.30 DEČKO S SREČKO, KRATKI FILM, 10.45 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.30 SLAVNA PETERICA, RIS., 12.00 POROČILA, 12.05 SLOVENSKE VODNI KROG, DOK. ODD., 12.30 UGRIZNIMO ZNANOST, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 ODKRITO, 14.25 OBLIKA Z RAZLOGOM, DOK. FELJTON, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TURBULENCA, 16.15 PRAVA IDEJA!, 17.00 POROČILA OB PETHI, 17.25 BABILON.TV: HITROST, 17.50 ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, MLAD. NAD., 18.15 MINUTE ZA JEZIK, 18.35 KANOPIKI, RIS., 18.40 SVETOVALKA HANA, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.35 OKUS IRANA: ŠIRAZ, DOK. SER., 0.20 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 INFOKANAL

ČETRTAK, 12.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.20 DOBRO JUTRO, 13.05 IMAGO SLOVENIAE - MOŠKI KOMORNI ZBOR IZ BOLGARIJE: PRAVOSLAVNA GLASBA, 14.10 BIATLON - SVETOVNI POKAL, 16.00 MISIJA EVROVIZIJA, 18.05 VRNITEV V CRANFORD, ANG. NAD., 19.00 UNIVERZA, 19.25 RED FIVE POINT STAR, POSNETEK KONCERTA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 TRANSAMERIKA, AM. FILM, 21.40 KOMISAR REX, IT-NEMŠ.-AVSTR. NAD., 22.30 ZVEZA, ŠPANSKO-PORTUGALSKA MINI-SERIJA, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL

Lani decembra je od Domoznanskega društva Železne županije prejela Priznanje "Za rodno grudo" (Szülöföldért Díszoklevél) družina Mukič. Mariji Kozar, Franceku Mukiču in Dušanu Mukiču je bilo priznано delovanje na področju domoznanstva in ohranjanja slovenske skupnosti na Madžarskem.

POZVANJE

Razvojna agencija Slovenska krajina bo v okviru projekta »Sosed k sosеду«, ki se finansira s sredstvi ESRR v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013, imela delavnice, ki bosta **7. in 8. januarja 2012 v Andovcih, v Hiši rokodelstva.**

Pleli mo cekre pa druge stvari iz kukarčnoga lupinja, košare iz šibja. Delali mo klonjice za ftiče tō. Delavnice se začnejo ob 10. uri.

Pridte, nede vam žau!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB